

ձեռքն առաւ և զայն ըրաւ «Հանրագիւտակ» տակ զիտական, գրագիտական, արտւեստական, մանկավարժական, մանկանց բաժին» (տպ. Նշան կ. Պէրպէրեանի): 1903ին մի և նոյն խմբագիրը զայն ըրաւ «Հանրագիտակ, մանկավարժական, գիտական, գրական և առաջնորդ վաճառականաց». (միասին 20 × 12):

1905ին «Հանրագիտակ» ըլ Վահան Փափազեանի ձեռքն անցաւ, որ զայն հին ձեւին վերածելով՝ յաջողեցաւ գրական «պատկերազարդ շարաթաթերթ» մ'ընել: Վահան Փափազեան միշտ տուաւ նաեւ զաւելչուական գոյնը. այս շրջանին իր աշխատակիցներն էին Վահան Թօշիկեան, Հայկանյշ Մաոց, Յ. Ֆէր-Յակորեան, Բ. Լութեան: Ըստ 1906ի առաջին թուոյն յայտարարութեան «ծանր գրադմունց պարտաւորեցին զինը (զՎահան Փափազեան) որ թերթիս խմբագիր - տնօրէնի պաշտօնէն հրաժարի» և տեղն անցնի Ա. Պապօնեան: Նոյն թղթակիցները և Փափազեան կը շարունակեն աշխատակցիլ: 1906 Օգոստոսին նորէն խմբագիր կը վերնարուի Փափազեան և կը շարունակէ մինչեւ 1908 Յուլիս 19, որով կը դադրի «Հանրագիտակ»:

Հ. Ա. Պատուրեան

ԱՆՏԻՊ ԷԶԵՐ

=====

Հետեւեալ ցերթուածը, Գրիգոր Աղթամարցին գրուած 1524ին՝ կը գտնուի մեր ուրիշ անգամ յիշած Պարտիզակի տաղարանին մէջ (էջ 451-3): Մինչեւ վերջիս անձանոթ էր այս տաղը, չէր գտնուեր ոչ Ա. Ղազարու Տաղարանաց և ոչ կոստանեանցի հրատարակութեան մէջ:

Հ. Ն. Ակինեան «Զաքարիա եպ. Գնունեանց» ուսումնասիրութեան մէջ առիթը կ'ունենայ զայս յիշատակելու (և որ կը գտնուի իրենց նոր ստացած թ. 684 ձեռագրին մէջ): Խնչպէս կը դիտէ Մհեծ. յօդուածագիրը, Զաքարիա եպիսկոպոսն

եւս «Զօրք անմարմնոց» սկզբնաւորութեամբ ցերթուած մ'ունի՝ որուն վերջին տունը զբեթէ բառ առ բառ հետեւողութիւն է և կը վերջանայ բոլորովին նոյն «ի թափագիկ ոմն աղքատէ»:

Ի ԳՐԻԳՈՐԵ ԱՆԹԱՄԱՑԻՈՑ

Գովասանութիւն (ի) Յովիսէի վարդապետն:

Գովեալ սուրբ հայր ոմն յարակայ, Գերակայից յոյժ մերձակայ, Գնալով յօրէնս Տեառըն խոկայ, Գանձիւ գըրոց միշտ նոխանայ:

Բենականաւ լըցեալ լուսոյ, Բամեալ տափաց հրնջման նորոյ, Բարունաբար 'ստ առաքելոյ', Բամեալ զըրոց անդամն մարմնոյ:

Իմաստութեամբ մաքուր հոգով, (ի) ուրնկողէն ես յապահով, (տող մի կը պակսի) Եւ գիտութեամբ որպէս զգծով:

Գոչեմ յականջդ որպէս կեփաս, Գեղապանց բնութիւնս որ այս՝ Գերնիգունէ սիրով դու զայս, Որպէս Փըրկիչըն մեր զլումայս:

Որ և ըր(ձ)իւք սիրոս յօժարէ, Ուստի նենչայ զքեզ տեսանէ, Որ ներզըրեալս վրկայէ՝ Եւ քեզ յայտնի կացուցանէ:

Ռոպէից մասամբք կառափ, Բամեալ ի մի գումար և յափ, Բակերառողին յորձան ի թափ՝ Բարուն վերնոցն ես դու անխափ:

Խոկ գորեցաւ բանքս ի քարտի, Յազգին թրվոյ որ ըստ Հայու, Յինըն հարիւր՝ և եօթանանի, Երեք ընդ նա այլ շաղկապի:

Սուրբ և մաքուր հայր պատուական Ազգի պարանակ և աննըման, Յոյժ փարագիմ քո սուրբ տեսլեան, Քրանք առաք որդիս անքան:

Խոգեմ ձայնիւըս նըւազէ, Մղորական եմ ի տանէ, Գրիգորիսէ սա զըրեալ է ի թափառնիկ ոմն աղքատէ:

